

Előfizetési árak:
 Évesre . . . 10 frt - kr.
 Félévre . . . 5 „ - „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.

a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1-1-1 sz.
 I. EMELET
 (hová a lap szállami részét illető minden közlemény küldendő.)

Kéziratok vissza nem adódnak.

Működés:

a kiadóhivatalban vétetnek 191

Szőlőrekonstrukció.

Pécs, 1895. november 12.

Városunk- és megyénk nézve létkérdést képez a szőlők rekonstrukciója, mert ennek a par excellence bortermelő vidéknek népessége csak úgy állhat ismét lábba, ha elpusztult szőlőit ismét termőképessé teheti, mert legtöbb helyütt a talajviszonyok nem engedik, hogy a szőlők helyett más termelési ágra átmenjen.

De hát a rekonstrukcióhoz sok mindenféle előfeltétel szükséges, különösen pedig megkívánatik hozzá a kellő szakértelem, pénz és biztos kilátás a termelendő bor előnyös értékesítésére. Sok szó hangzott el s még több tinta folyt annak a kérdésnek tisztázása körül, vajon miféle feladatok terhelik az államot a rekonstrukció nagy munkája körül, s ennek a nagy szó- és írásharcnak meglelt végre az az eredménye, hogy most már mindenki, még maga az állam is, elismeri, hogy a szőlőpusztulás okozta nagy gazdasági krízis orvoslására nem elegendő az egyén buzgalma, a társadalom tevékenysége, hanem az államnak is ki kell vennie a maga részét a munkából s az áldozatokból.

Ez a meggyőződés vezérelte a legutóbb kibukott földmivelésügyi minisztert, Festetich Andor grófot, a mikor a szőlőtelepítés céljaira állami közvetítéssel a szükséges hitelnyújtást kieszközölni elhatározta. A miniszter ezt úgy tervezte, hogy az állam bocsásson ki 25 milliónyi szőlőtelepítési kötvényt, mely alpból a szőlőtermelők készpénzkölcsönöket kapnának 10—15 évi törlesztésre és 4½—5¼ % kamatra, de olyképp, hogy az első öt évben a termelő erre a kölcsönre semmit sem fizetne, csak mikor már szőlője teremni kezd, akkor válnának esedékessé a kamatok s a törlesztési részletek.

Ennek a hitelműveletnek keresztülvitelére a miniszter már tárgyalásokat is folytatott a legközelebb életbe lépő agrárbankkal, a mikor bukása bekövetkezett s helyét elfoglalta Darányi, a ki persze egy cseppet sem fog különbözni az elődöktől abban, hogy magát okosabbnak hiszi elődeinél s azért azok eszméit egyszerűen követni, munkáját folytatni ott, ahol azok elhagyták, nem lesz

hajlandó, hanem a munkára legalább is saját egyéniségének bélyegét kívánja rányomni, ami ha az eszmét magát nem is veszélyeztetné, de annak kivitelét mindenesetre elodázza.

Pedig a késlekedés ezen a téren nagy veszélyekkel jár; szomorúan tapasztaljuk ezt itt Baranyában, hol egész vidékek, melyek eddig a bortermelés révén meglehetősen jólétnek örvendtek, egészen elnéptelenednek, mert a lakosság főkereseti forrását veszítvén, tömegesen vándorol ki Slavóniába, hogy utódaiban növelje hazánk ellenségeinek számát.

A rekonstrukcióhoz szükséges pénznek rendelkezésre bocsátása tagadhatlanul egyik elengedhetetlen feltétele a telepítésnek, főleg ha meg fogják találni a kellő módokat annak biztosítására, hogy a nyújtott hitel csakugyan szőlőtelepítésre is fordíttassék. Ugy hisszük, erre az egyedül célhoz vezető mód lenne a mezőgazdasági törvénynek a hegyközségek megalakításáról szóló intézkedéseit mind szélesebb körben megvalósítani az által, hogy szőlőtelepítési hitel igénybevételére csak az a termelő jogosíttassék, a ki valamely hegyközség tagja s akit aztán a hegyközség ellenőrizne abban az irányban, hogy tényleg rekonstruálja is szőlőterületét.

De hitelnyújtás még egymagában nem elegendő a szőlőtelepítés sikerének biztosítására, mert hiszen tapasztaljuk, hogy nagyon sok oly szőlősgazda, a ki hitelre egyáltalán nem szorulna, a rekonstrukcióba még sem vág bele, mert nincs meg nála az ehhez szükséges szakismeret s ennél fogva hiányzik is a bizalom munkája sikeréhez.

Még friss emlékezetünkben van Kardos Kálmán főispán nyilatkozata, a mit a múlt évben tett, amikor a megyegyűlésen a községi amerikai telepek létesítése iránt tett indítvány tárgyalásához szólott. Mint sajnos tapasztalatát említette a főispán, hogy a különben értelmes német gazdák is annyira bizalmatlanok az amerikai telepítés iránt, hogy még az ingyen kapott vesszőket is vonakodnak elültetni. Ennek a bizalmatlanságnak az eredménye aztán az, hogy megyénk számos vidékén rekonstruálja ugyan a nép a szőlőket, de nem amerikai, hanem európai vesszőkkel, a mi, hogy kárba vesztett munka és költség, tudja minden szakértő.

A hitelnyújtás mellett tehát egyik főfeladata legyen az államnak az adott viszonyok igényelte szőlőművelési szakértelmet általánosítani vincellériskolák alapításával, vagy a társadalmi uton létrejött ilyen iskolák hathatós támogatásával. Minden bortermelő vidéknek szüksége lenne egy-egy ilyen iskolára, mert minden vidéknek sajátlagos viszonyai speciális ismereteket is tesznek szükségessé, melyeket az általános szabályok szem előtt tartása nem pótolhat.

Van aztán a rekonstrukciónak még egy nagy akadálya nálunk, a mely a telepítéstől sok olyan gazdát is visszatart, a kik különben a kellő pénzszóval, meg szakértelemmel is rendelkeznek, s ez a termék helyes értékesítésére való kilátásnak hiánya.

A fő-főkorcsmárossá lett magyar állam, hogy a kezébe ragadott italmérségi jövedéknek minél nagyobb kihasználását biztosíthassa, ránk erőszakte az olcsó olasz borokat s ezzel a hazai termék árait annyira lenyomta, hogy azzal a mi termelőink versenyezni nem képesek. Az okszerű gazdálkodás legelemibb szabálya, hogy a gazda a termelés költségei s a termék jövedelme közt biztosítsa a helyes arányt, de ez a bornál teljesen lehetetlen, mert az olasz borok versenye mellett az árak úgy alakultak, hogy ezek mellett a szőlőtermelésnek még a filloxera-vész előtti időben volt minimális költségei sem térülne meg, nem hogy kibírnák a rekonstrukcióval kapcsolatos rendkívüli költségeket.

Az állam az olasz vámkedvezményvel ideig-óráig megtölthette ugyan a saját kasszáját, de beláthatlan időkre megbénította a magyar szőlők felújulásának munkáját. Ha igazán szíven viseli a hazai bortermelés fellendülésének érdekeit, úgy legyen rajta, hogy az olasz borvám kedvezményt minél előbb megszüntethesse. Ez hathatósabban fogja fellendíteni a rekonstrukciót minden mesterséges kedvezménynél.

* Baranyamegye választói. Most készültek el a megyei központi választmányánál a jövő, 1896-ra érvényes választói névjegyzékekkel, melyek a reklamációk elintézése után most már véglegeseknek tekintendők. Az alább közölt kimutatásban minden

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A sásfészek.

— Björnsterne-Björnson. —

Endregaardeve volt a neve annak a kis falunak, mely magas, füstös falaktól körülvéve, magánosan rejtőzködött ott.

A talaj, melyen ezt a falut építették, sík és termékeny volt; azonban széles folyam szelte át, mely a hegyek közül suhogott alá.

Ez a folyam, nem messze a falutól, szélesen elterülő tóba ömlött.

Eme nagy tóhoz jött csónakán az az ember, a ki a völgyben először irtani kezdett. Endrének hívták s a falu mostani lakosai az ő utódai voltak.

Némelyek azt beszélték, hogy agyonütve valakit, ide menekült s azért látszanak itt oly komoroknak az emberek; mások ellenben azt állították, hogy ennek a szirtfalak az okai, melyek még János napkor sem engedték be délután öt órákor a napsugarakat.

A falu fölött egy sásfészek volt. Egy sziklacsucson, ott fűt a hegyen rakta azt a saspár. Mindenki láthatta, mikor az anyasas költeni kezdett, de senki sem tudott a fészekhez jutni.

A sas ott lebegett a falu fölött, hol egy báránnyra, hol egy kecskegidára csapva le, sőt egyizben egy kis gyermeket is elrabolt.

E miatt aztán a falu nem volt biztonságban, míg a sas fészke a szirtcsucson volt.

Az emberek közt az a monda keringett, hogy régi időkben lét testvér lett volna, kik a fészekhez férkőztek s azt elpusztították; azonban mai napság senki sem tudott oda eljutni.

Ahol a faluban két ember találkozott egymással, szóba hozták a sásfészeket s fölpillantottak arra.

Tudták, mikor szoktak a sasok minden évben visszatérni, hol csaptak le és okoztak károkat s ki volt az, a ki legutóbb megkísérelte, a fészekhez fölászni.

A fiatalság, zsenge gyermekortól fogva gyakorolta magát a hegyek és fák megmászásában, versenyezve az ügyességben, hogy egykor a sásfészekhez jutva, azt, mint hajdan a két testvér, szétrombolhassa.

Abban az időben, melyről itt beszélünk, Lejfnak hívták a falu legderekkab legényét.

Nem Endrének az ivadéka volt ez a günderhaju, apró szemű legény, ki pajkos, csintalan természetű ember hírében állt s szerette a fehérnépet. Már suhanc korában dicsekedett, hogy ő lesz az, a ki a sásfészekhez felkuszik valamikor; de az öreg emberek azt mondták, kár azzal előre oly fennen kérkedni.

De ez csak tüzelte őt s mielőtt férfikorába lépett volna, megkísérelte a sziklacsuc megmászását.

Nyár elején, derült vasárnap reggel volt; a sásfiókák már bizonyosan kibujtak a tojásaikból. Nagy csapat ember gyűlt össze a szirtfal alatt.

Az öregek a vakmerő vállalkozót lebeszélni iparkodtak, a fiatalok pedig egyre biztatták.

De ez csak a saját vágyának engedelmességet s csak azt várta, míg az anyasas odahagyja fészkét, aztán egy ugrással egy fán termett, több ölnyre a

földtől. Ez a fa a sziklanyílásból nőtt ki s eszen a nyíláson kezdett ő felfelé kusszni.

Apró kővek váltak el lábai alatt, törmelék gurult alá; különben a legmélyebb csőnd uralkodott. Csak a folyam, a háttérben, suhogott alá folytonos morajjal, torkolatából.

Egyre meredekebb lett a szirtfal: sokáig csúngött a fiatal ember egy kézen, keresve lábával a biztos támaszpontot, melyet nem láthatott. Sokan, különösen asszonyok elfordultak s így szóltak: „Est nem kellett volna cselekednie, míg a szülei élnek!”

A fiatal legény szilárd alapra talált. Kése s lába folyton működésben volt s ha olykor megcsuszott is, rögtön ismét fentartotta magát.

Az alatt állók hallhatták egymás lélekset vételét.

Egyesre fölkelte egy magas karcu leány, ki addig egy kötömbön ült.

Ezt a leányt már gyermekkorában eljegyesték a fiatal legénnyel, habár nem tartozott a falu rokonságához.

Fölemelte kezét s fölkiáltott:

— Lejf, Lejf! Ugyan mért tesszed ezt?

Mindenki a leány felé fordult. Az apja is ott állt: de a leány nem ismert rá.

— Szállj le ismét Lejf, folytatta a leány, — én szeretlek s ott fűt mit sem nyerhetek!

Látni lehetett, hogy a legény egy pillanatra töprenkedik, de aztán ismét felebb kusszott. Kése, lába ismét szilárd támaszponttra talált s így egy

község neve után sárjelbe helyezett számok a tavalyi. 895-ös állapotot tüntetik fel. I. A dárdai választókerületben a választók összes száma e szerint 3512, és községek szerint a következőleg osszik meg: Albertfalva 24 (25), Baán 213 (203), Baranyavár 104 (136), Bellye 105 (98), Benge 31 (32), Bezdek 56 (57), Bodolya 59 (66), Bolmány 119 (115), Csúza 139 (144), Darász 88 (108), Dárda 219 (207), Daróc 94 (89), Eugenfalva 10 (12), Herceg-Szöllős 131 (202), Ilocska 38 (39), Iván-Dárda 40 (45), Kácsfalva 159 (159), Karancs 179 (182), Keő 54 (52), Keskend 60 (60), Kis-Dárda 7 (6), Kisfalud 96 (115), Kis-Közseg 77 (76), Kopács 114 (116), Lapánca 25 (26), Laskafalu 82 (84), Laskó 168 (168), Lipova 79 (81), Lipovica 5 (5), Lóca 64 (73), Magyar-Bóly 57 (58), Márók 52 (60), Monostor 150 (151), Német-Márók 51 (51), Sárók 35 (34), Sepse 118 (119), Sz. István 49 (49), Sz. Márton 12 (14), Villány 165 (134), Virágos 29 (28), Vörösmarh 155 (156). II. A sásdi választókerületben a választók összes száma 3757, és pedig: Abaliget 70 (70), Bakócsa 77 (71), Bános 27 (27), Basátr 32 (31), Battyán 20 (20), Bikal 112 (112), Bistrice 36 (37), Bodolya 25 (25), Budafa 46 (43), Csásta 53 (52), Csikós-Tóttós 92 (94), Egerzeg 36 (36), Egregy 49 (101), Egyházbér 27 (30), Felő Mindszent 84 (81), Gerényes 68 (69), Godisa 28 (28), Gödre 105 (98), Gyümölcsény 30 (30), Hetvehely 36 (36), Hörnyék 54 (54), Husztót 15 (14), Jágonok 79 (86), Jánosai 35 (36), Jenő 99 (97), Kaán 26 (30), Kapos-Szekcső 101 (95), Kárász 36 (41), Karácodfa 15 (13), Kis-Hajmás 41 (42), Kis-Hertelend 11 (9), Komló 47 (43), Kovacsna 35 (35), Köblény 37 (39), Liget 40 (40), Mágocs 310 (310), Magyar-Hertelend 62 (58), Magyar-Szék 52 (52), Mánfa 61 (66), Maróc 31 (31), Mekényes 90 (86), Mesőd 48 (47), Mocsolád 65 (66), Nagy-Ágh 42 (42), Nagy-Hajmás 104 (103), Német-Szék 42 (44), Okorvölgy 15 (14), Órfú 19 (19), Oroszló 35 (33), Palé 20 (21), Pölske 44 (43), Rákos 19 (22), Rác-Kozár 110 (101), Sásd 71 (70), Szágy 33 (32), Szakál 18 (19), Szalatnak 61 (62), Szársz 33 (33), Szászvár 90 (88), Szatina 28 (26), Sz. György 51 (52), Sz. Katalin 27 (27), Szopok 28 (28), Tarros 32 (33), Tekeres 19 (19), Tékes 51 (57), Tótfú 29 (30), Tormás 61 (27), Varga 46 (47), Vásáros-Dombó 79 (77), Vassar 45 (42), Vékény 31 (32). III. A mohácsi választókerületben a választók összes száma 3164, és pedig: Baár 57 (63), Babarc 80 (85), Borjád 66 (64), Dályok 157 (30), Doboka 9 (6), Igsép 150 (138), Kis-Nyárad 19 (28), Kölked 77 (76), Lancsuk 96 (127), Liptód 48 (46), Mais 126 (118), Mohács 886 (1231), Nagy-Nyárad 105 (105), Német-Bóly 143 (146), Pócsa 22 (35), Rác-Görceöny 58 (41), Rác-Tóttós 76 (60), Somberek 226 (204), Szabar 50 (52), Szajk 61 (64), D.-Szekcső 558 (590), Udvár 6 (8), Versend 58 (66), IV. A szalántai választókerületben a választók összes száma 3766, és pedig: Arányos 78 (72), Árpád 54 (53), Áta 31 (32), Belvárd 76 (58), Birján 73 (71), Püspök-Bogád 89 (80), Bosta 59 (59), Cserkut 64 (71), Deveszer 27 (24), Egerágh 111 (111), Gadány 31 (28), Garé 73 (72), Görceöny 92 (89), Gyód 21 (17), Gyula 5 (5), Hásságy 45 (49), Herend 28 (52), Hird 63 (63), Hossu-Hetény 253 (262), Kassa 54 (48), Kessű 78 (74), Kis-Budmér 29 (29), Kis-Kozár 12 (50), Kökény 64 (63), Kövágó-Szöllős 141 (141), Lethárd 84 (90), Magyar-Peterd 41 (41), Magyar-Sóros 69 (76), Magyar-Ürögh 52 (50), Málom 55 (51), Martonfa 48 (41), Mislény 42 (47), Nagy-Budmér 39 (33), Nagy-Kozár 94 (94), Németi 55 (58),

ideig mit sem bolygott aggodnia; de aztán fáradni kezdett s gyakran pihent.

Mint előposta gurult alá egy kis kő, melyet minden szem követett, míg le nem ért.

Sokan nem akarták tovább nézni ezt a jelenetet s eltávoláltak.

A leány azonban ott maradt, a kövön állva s kezét ürdelve, folyást fölfele nézve.

Lejj folyást tapogatót a kezével; majd — a leány jól látta — keze lehanyatlott; aztán a másik kezét is megkapaszkodni, de siker nélkül.

— Lejj! sikoltott föl a leány, hogy visszhangzott belé a sziklafal s a többi is felkiáltott.

— Elkiáltott! — kiáltották férfiak és asszonyok fölemelve karjaikat.

A fiatal legény megcsapzott, követ s törmeleket ragadva magával, egyre gyorsabban csusszolt lefele.

As emberek elfordították szemüket. A recesszropogás egyre erősebben hangzott s csakhamar valami nehéz tárgy sühant alá.

Mikor az emberek ismét bátorságot merítettek s oda pillantottak, Lejj észrevetve, élettelenül feküdt ott.

A fiatal legények kik leginkább busdították, Lejjet a kísérletre, közelébe sem mertek most menni, hogy ha lehet, segítsenek rajta. Senki sem mert rá tekinteni.

As öregeknek kellett Lejfhöz közeledniök.

A legöregebb köztük így szól:

— Es bizony esztelenység volt; de — tevé utána, fölfele tekintve — mégis jó, hogy valami oly magasan függ, hogy nem mindenki érheti el!

Német-Ürögh 27 (29), Ócsárd 81 (79), Patacs 89 (90), Pellérd 162 (158), Pogány 117 (116), Rác-Petre 100 (98), Regenye 70 (63), Romonya 73 (74), Somogy 93 (95), Szabolcs 112 (102), Szalánta 95 (91), Szemely 59 (63), Szent-Kut — (—) Sz.-László 3 (2), Szilvács 52 (52), Szőke 38 (35), Szőkéd 54 (51), Tóttós 99 (95), Udvard 82 (81), Ujbánya 11 (13), Vassas 120 (121). V. A pécsváradai választókerületben a választók összes száma 2617, és pedig: Berkesd 129 (145), Bozsok 159 (161), Ellend 72 (76), Fazekas-Boda 24 (24), Fekéd 60 (58), Geresd 49 (40), Hidásd 152 (117), Hidor 10 (15), Himesház 120 (105), Kátoly 54 (48), Kékesd 41 (46), Kéménd 83 (87), Püspök-Lak 48 (48), Lovász-Hetény 53 (52), Marása 58 (54), Püspök-Márók 42 (37), Monyoród 30 (36), Nádasd 171 (171), Nagy-Pall 53 (54), Nyomja 29 (28), Óbánya 11 (10), Ófalu 24 (21), Olasz 27 (31), Pécsvárad 207 (206), Pereked 62 (68), Pusztafalu 3 (4), Rác-Mecske 114 (102), Szebény 101 (107), Szederkény 42 (43), Szellő 33 (42), Sz. Erzsébet 65 (65), Szilágy 95 (87), Szür 47 (51), Varasd 31 (30), Várkony 104 (102), Véménd 197 (123), Zsibrik 17 (16). VI. A siklósi választókerületben van 3116 választó; és pedig: Aderjás 32 (32), Beremend 121 (124), Besence 42 (45), Bisse 49 (57), Csarnóta 26 (41), Cséhi 34 (34), Csepely 43 (43), Cun 34 (36), Dráva-Palkonya 33 (32), Dráva-Szabolcs 48 (46), Dráva-Szent-Márton 36 (35), Gordisa 42 (43), Gyüd 88 (89), Haraszi 72 (73), Harkány 31 (59), Hidvég 50 (49), Hirics 35 (35), Ipacsfa 51 (51), Iván-Battyán 19 (19), Jakabfalva 29 (32), Kássád 67 (69), Kémes 53 (52), Kis-Harsány 97 (98), Kis-Szent-Márton 38 (38), Kis-Tótfalu 35 (38), Kőrös 67 (63), Kovácsida 41 (39), Kövesd 22 (23), Lúzsok 38 (40), Márfa 36 (39), Matty 68 (70), Nagyfalva 74 (77), Nagy-Harsány 171 (189), Nagy-Tótfalu 53 (54), Német-Palkonya 29 (37), Old 53 (54), Páprád 30 (31), Petárda 85 (88), Piski 38 (37), Raád 63 (64), Sámond 38 (39), Siklós 321 (359), Szaporca 45 (47), Szava 39 (44), Szerdahely 50 (51), Tapolca 16 (16), Terehegy 52 (54), Tésenfá 32 (35), Torjanc 43 (45), Túrony 44 (50), Uj-Bezdan 10 (2), Vaiszló 138 (139), Vejtő 47 (45), Viszló 82 (85), Vókány 86 (94). VII. A sztlőrinci választókerületben van 3741 választó, és pedig: Babarc-Szöllős 31 (11), Bagota 28 (27), Bakonya 67 (67), Baksa 66 (66), Bánfa 62 (62), Becsfa 35 (36), Bicsérd 62 (63), Boda 89 (92), Bodony 31 (35), Cinderi-Bogád 28 (30), Bogdása 92 (93), Botyka 56 (56), Búdösa 86 (88), Bükösd 68 (63), Csebény 12 (12), Cserdi 40 (41), Csonka-Mindszent 42 (45), Dencsháza 73 (73), Dinnye-Berki 55 (55), Egerzeg 37 (37), Gerde 61 (61), Gilvánfa 43 (44), Górica — (—), Gyűrűfő 23 (23), Hegy-sz.-Márton 28 (28), Helesfa 76 (77), Hernádfa 13 (13), Hertelend 26 (27), Ibafa 48 (48), Iványi 72 (72), Kacsóta 58 (58), Kákics 51 (41), Katádfa 41 (26), Kemse 59 (40), Kisasszonyfa 38 (66), Kis-Bicsérd 69 (87), Kis-Csány 86 (47), Kis-Dér 47 (37), Kis-Peterd 36 (42), Kis-Telek 41 (21), Korpád 21 (30), Maróca 30 (58), Magyar-Mecske 59 (33), Megyefa 33 (12), Monosokor 13 (42), Monyoród 42 (34), Nagy-Csány 34 (59), Nagy-Peterd 58 (61), Nagy-Váty 63 (55), Okorág 52 (50), Oszró 49 (53), Ózd 67 (70), Pázdány 18 (19), Piskó 56 (55), Rónádfa 25 (26), Rugásd 32 (33), Sellye 138 (139), Sósvertike 48 (49), Sumony 53 (54), Sz.-Dienes 98 (95), Sz. Gaál 71 (68), Sz. Iván 65 (59), Sz.-Király 155 (158), Sz.-Lőrinc 141 (141), Sz.-Erzsébet 48 (49), Tengerin 28 (28), Tésény 69 (71), Uj-Mindszent 23 (25), Varjas 26 (26), Velény 20 (20), Zaláta 69 (69), Zoók 61 (63). Ezek szerint a vármegye hét járásában összesen 23.673 választó van.

Hirek.

Pécs, 1895. november hó 12.

— (Városi köztutó vasút.) Ma folytatták a mult pénteken félben hagyott Ritschl-féle szerződés-tervezet tárgyalását, valamivel csekélyebb érdeklődése mellett a bizottsági tagoknak, a mennyiben 3 órákor, midőn az értekezletet Herbert tanácsos megnyújtotta, 8-an voltak a teremben és az érdeklődők száma csak 4 óra felé emelkedett 18-ra. Ott kezdtek el az eszmecserét, a hol a multkor elhagyták, a 4 §-nál. A bányatelepi vonalat elejtették. Az 5. §-nál styláris módosítást tettek. A 7. §-nál azt a változtatást eszközölték, hogy személy és áru egy kocsiiban nem szállítható. A 11. §-t is megváltoztatták, a mennyiben bevessik a szerződés, hogy vállalkozó személyességre csakis villanyos erőt alkalmazhat; léorót csakis a teherforgalomnál, vagy ideiglenes forgalmi akadályoknál. A 12. §-t módosítatik, mert Pécs város talaj viszonyainál fogva nálunk föld alatti vezeték nem létesíthető, tehát Piacsek indítványára elhatározták, hogy nálunk is úgy, mint Münchenben, csinos vas rózák helyezendők a házakra, ekként lógó vezeték volna létesítendő. A 15. §- egészen kihagyandó. A 16. és 17. §§-ok változtatlanul elfogadtattak. A 18. §-al kapcsolatban elfogadtattak, hogy nappal csakis a keskenyvágányu

pályán közlekedjenek az 1.70 m. szélességű személykocsik, míg éjjel a harmadik vágány lefektetése által normál nyomtávolságúvá alakítható vonalon a a rendes vasuti teherkocsi is közlekedhetnek. A 19. §-nál az elnöklt Herbert tanácsos indítványára belevetetik a szerződésbe, hogy a vállalkozó cég tartozik a Széchenyi-téren, a budai vásártéren, valamint a kórház előtt egy-egy száz személy befogadására elegendő várakozó-csarnokot felépíteni. La-punk zártakor a tárgyalás még javában folyik.

— (Hymen.) Dr. Liber György köz- és váltó-ügyvéd vasárnap jegyezte el Siebert István németbolyi földbirtokos és neje szül. Trischler Katalin kedves leányát, Terkát.

— (Ki-ku.) Ez a neve a Japánok nemzeti virágának, a melyet ugyan mi is már régóta ismerünk, de a mely csak most lett nálunk valóságos divatvirággá. Nem másról van szó, mint a Chrysanthemum japonicum-ról (nálunk Katalin róza, ószi róza, stb.) A Japánok mint kitűnő kertészek oly magas fokra vitték a „Ki-ku” kulturáját, hogy az általuk tenyésztett szebbnél-szebb válfajokkal már elárasztják az egész világot. E virág annyira összeforrt e nemzet életével, hogy annak tiszteletére még rendjelet is alapítottak és a Ki-ku rendjel adományozása ott a legnagyobb kitüntetés. Köszl János kirakatában gyönyörű Chrysanthemum gyűjteményt látunk, a melyek Novotarski A. és fia kertésze-téből valók, a hol különös gondnal tenyésztettek s a melyekre felhívjuk a közönség figyelmét.

— (Előkelő vendégek) voltak a mult napokban Kaposváron: Pallavicini örgróf nejével. Az örgrófné, mint a kaposvári jótékony nőegylet diszelnöke az egylet elnökét, Polányi Lajosné urnót látogatta meg, hogy az egylet ügyeiről értesítést szerezzen. Tegnapelőtt este, Pallavicini örgróft és nejét, több előkelő vendéggel Folly József vármegyei fő-ügyész ebédén fogadta vendégeül. A társaság Folly vendégszerető házában igen kellemes estét töltött s a hat óra után feltálat ebéd után még sokáig maradt együtt.

— (A miniszter ur arcképe.) Eddig nálunk a miniszteriumban az volt a szokás, hogy a miniszter urak vonásait csak akkor örökítették meg a mikor az illető kegyelmes urak már megszűntek „szeretett főnökök” lenni. Azonban az idők váltakozásával a szokások is mások lesznek. A belügyminiszterium tisztikara úgy látszik nem igen bizik a Bánffy-kabinet tartósságában és már most gondoskodik arról, hogy Percel Dezső rokonszenves alakja megörökíttessék az utókor számára. Legalább így jelenti azt egy könyvomas következőképpen: A belügyminiszterium tisztikara Latkóczy államtitkár kezdeményezésére elhatározta, hogy Percel Dezső belügyminiszter arcképét a miniszterium számára megfesteti. Az arcképet Balló Ede arcképfestő festi. A lelelezést nagy ünnepélylyel kötik össze.

— (Egy nő, ki az ablakon kiugrik.) Lentner Babi a régi jó időben Babetta volt. Hja, de azok a régi jó idők tovatűntek, a mikor Babi asszonyt Babettnak hívták, s ő maga is pajzán csábitással énnkelte: „Kis Babet, szép Babet, a nevem Babet.” Most bizony ötvenötödik ósz jár már felette s érthető énnélfogva, ha mindenki Babinak hívja; még az ura is. Az ura, egy kujon vén pernahajder, többet lakik a kocsiában, mint otthon s több pénzt ad borért, mint hástására a feleségének. E körülménynél fogva Babi asszony örökös hadilábon is áll az urával s lakásukban meg nem szűnik a perpatvar. Ma délben is az történt náluk, hogy Babi asszony már kitalálta a levest és az ura akkor sem jött haza. Hát Babi nekült a leveznek és megette az ura részét is ő maga. Így tett a hussal és a főzelékekkel is; az ura számára pedig az ebéd helyett egy hatalmas Kuklipredikációt tett félre magában. Hasajlott az ember; ebéd helyett feltálatta neki a predikációt az asszony. És lett ebből a két ténykö-rülményből olyan csotopaté, hogy Babit vérsere veri az ura, ha az asszony ki nem ugrik az ablakon. Így azonban csak az ablaküvegeket verte a dühös férj, magának kárt, az ablakostótnak pedig hasznót csinálva.

— (A megyebizottsági tagválasztás-hoz.) Tegnapi asámunkban ily címen kösült hírünkre vonatkozólag Tirta Rezső vassalói közalap. erdész urtól azt az értesülést vettük, hogy a megválasztás ellen felhozott kifogások elesnek, mivelhogy ő igenis már két év óta lakik a megye területén s adófizető polgár; a mi pedig megválasztása esetleges meg-támadását illeti, az már csak azért sem várható, mert ugyasólván egyhangulag — a mennyiben csak egyetlen szavazat esett ellene — választották be a megyei törvényhatósági bizottságba.

— (Egyházmegyei papok összejöve-tele.) Ma délelőtt a pécsi egyházmegyéből mintegy 150 lelkész gyült egybe Pécsen és testületileg vonultak a püspöki aulába, hogy dr. Dulánasky Nándor megyei püspök előtt alapítványáért hálájukat tolmácsolják. A püspök azonban — bár háromszor is jelentkeztek nála — nem fogadta el őket beteges

állapota miatt, bár ez az állapot most annyira jobbra fordult, hogy ma d. u. egy és két óra között kiköcsikázhatott. Az egybegyűlt lelkészek délután koronát tartottak, melyen az új törvényekkel szemben követendő magatartásukat beszélték meg.

— **(Felhívás a hazai gyümölcstermelő gazdáknak.)** Az utóbbi években, midőn a külföldi figyelmek gyümölcstermészeink felé mind fokozottabb mérvben irányult, tapasztaltuk, hogy az élénk kereslet dacára az értékesítés körül nehézségek merültek fel. — Nem voltak ugyanis tájékozva a venni akarók, hogy bizonyos gyümölcsöt mely vidéken és kitől szerezhetnek be. — Ez irányban az országos magyar gazdasági egyesület egy házispótló munka kiadását vette tervébe, mely munka egyfelől ismertetni fogja, hogy bizonyos gyümölcsnek (alma, körte, barack stb.) egyes fajtái mely vidéken termelődnek főképpen, másfelől a hazai gyümölcstermelők név- és lakjegyzékét s a telepüket ismertető adatokat tartalmazza. Hogy ez a munka minél teljesebb legyen, felkéri az országos magyar gazdasági egyesület a gyümölcstermeléssel foglalkozó gazdákat, miszerint az alábbi adatokat saját érdekükben is tudomására hozni sziveskedjenek: 1. Hány kat. hold a gyümölcsletele, vagy hány darab fája van? 2. Évenként mennyi a gyümölcstermés átlag? 3. Milyen fajtákat termel az egyes gyümölcs nemből? Ez adatok az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatalához (Budapest, Köztelek) küldendők.

— **(A szép asszony számai.)** Egy ügyvédhez minap beállított egy szép fiatal menyecske és valami pört bizott reá. Az ügyvéd annyira lelkesedett a szép asszonyért és a pörért, hogy meg akarta nyerni az ügyet, — még a lutriban is. És megtette a lutriban ezt a három számot: 24, 87, 3 — vagyis a menyecske életévét a pör számát és még egy számot, a mely már az ügyvéd ur titka. A számok kijöttek és az ügyvéd nyert 4800 forintot.

— **(Az árva.)** Beki Antal nagy szálas munkás ember ugyan, de bizony a mai világban a ki a dolga után akar megélni, annak nem igen lehet otthon üldögélnie és gondozni esetleg olyan 3—4 éves apróságot, a kinek az anyja nem rég halt el. Így van Beki Antal is szegény; egész nap fát kell vágnia, hogy betevő falatját megkeresse, s mert a munkát nem viszik helyébe, hát magának kell utána járnia. És a nyakán persze, hogy kellemetlen nyűg az embernek ilyenkor az a kis apróság, a ki még csak járni, sirni és enni tud. Hát Beki Antal is szomorodva tett jelentést ma a rendőrségnél, hogy gondoljanak az elhalt felesége után maradt kis árvával, mert ő nem tud reá gondot viselni, hiszen egészen nincs otthon. Ott aztán megnyugtatták és a kis árvát bevittették vele a gyermekmenhelyre.

— **(Három butordarab.)** Ez a három butordarab a klakk, frakk és lakk. Mulatók legények nélkülözhetetlen butordarabjai, melyekbe csak éppen hogy be nem ette magát a moly a nyáron át, jertek elő a szekrények sőtét rejtekeiből! Pillanatok meg újra a nap világosságát, kezdjétek meg hasznos szolgálataitok teljesítését, legyetek ismét jelszavakká: klakk, frakk, és lakk! Amikor az első mulatságról adnak hírt az újságok, akkor már közel van a mulatságoknak igazi korszaka, az a korszak, amikor négy-öt mulatság esik egy estére és a táncolni, mulatni szerető jóvérű legényeknek az a legnagyobb gondjuk, hogy melyikre menjenek el a sok közül. Körülbelül most jelennek meg az ilyen hírek először és most már összeráncolt homlokkal fognak járni a családapák, akiknek új ruháikról kell gondoskodniuk a bálozó kisasszonyok számára és komoly arccal járnak kelnek a mamák, akik titokban eljegyzésről, lakodalomról álmodoznak. És ők, akikért mindegyik a sok gond megszületik? Az Irmácskák, Mariskák, Juliskák, Irénkék és a többi igen fiatal kisasszony, akik az idén kapták meg az első hosszú ruhát és a kiket az idén visznek a bálókba bemutatónba? Mennyi szép álom előzi meg azt az ünnepélyes pillanatot, amikor egy csinos rendező karján belépnek a táncterembe, milyen vágyak, édes sóvárgások foglalják el őket az első valcsorlépésig! Nagy dolog az első bemutatón és mindenki örül, ha tulesik rajta, annál is inkább, mert készülni kell reá sokáig, nagyon sokáig. Most már megkezdődik a készüldés, lassan-lassan beköszönt a mulatságok igaz korszaka és ez a klakk, a frakk és a lakk.

— **(A jövő évi költségvetés.)** A város jövő évi költségvetése f. hó 25-ig közzesemlére van kitéve a főszámvédelmi hivatalban, hol az a vizsgái és nyugdíjügyi jövő évi elhatározásokkal együtt a hivatalos órák alatt megtekinthető és ellene az észrevételek f. hó 21-ig a városi tanácsban beadhatók.

— **(Pulykahusra éhezett.)** Egy foglalkozás és hely nélkül való csavargó pulykahusra éhezett s bemenvén Csirics Péter alsóbalokány-utcai lakos udvarába, s ott az istállóból 2 pár pulykát elemelt. Sikeresen véghezvivén ezt a manipulációt, szépen tudott az egyik pár pulykán, a másik párt pedig magának tartogatta s előre készítette a száját

annak zamatos jó peccenyéjéhez s szándékában volt az eladott pár pulyka árából bort is venni hozzá s így lukullusi vacsorát csapni. E szándéka keresztülvitelében azonban Selényi rendőrbiztos megakadályozta s elfogván a gourmandier csavargót, a meglevő pár pulykát, az eladottnak pedig az árát tőle elvevén, szépen a hűvösre tétetett, honnan ügye majd a bíróság elé fog kerülni.

— **(Hirtelen halál.)** Járányi István a budaikülvárosi templom orgonanyomója ma reggel lakásán ágya előtt térdén állva holtan találtatott. Az előhívott orvos végelgyengülés következtében beállt szívzselhűdést konstatait halála okául. Az öreg, hetvennyolc éves mint rendesen, úgy látszik, ma reggel is felkelte után reggeli imáját akarta elvégezni az ágya felett felakasztva függő szentkép előtt. Térdelve imádkozhatott, mikor elérte hirtelen halála s ő összetett kezekkel, imádkozva halt meg. Holttestét fejfel az ágy szélére borulva lették; kezei még akkor is össze voltak kulcsolva. Minthogy minden jel kizártnak bizonyítja, hogy az öreg orgonanyomó nem természetes halállal mult volt volna ki és az orvosi diagnózis feltétlenül szívzselhűdést állapított meg a hirtelen halál okául, — a holttest felboncolásának szüksége fenn nem forogván, ma délután kiszállították az öreg Járányi István holttestét a budaikülvárosi temető hullaházába s onnan fogják eltemetni a hirtelen halállal kimult öreg embert, a ki milyen csendesesen élte le hosszú életkora napjait, oly csendesesen, senkinek gondot nem okozva távozott is el az élők sorából.

— **(Kézrekerült tolvaj.)** Mint a rendőrség értesül, a csendőrök elfogták tegnap Benzenleitner Vendel volt pécsi harisnyakötő segédet lent Szlavóniában, hová többféle lopás elkövetése után biztosítani vitte saját becses személyét. A többek közt ellopott egy Nagy Boldizsár nevezetű társától egy esztűt zsebórát a most már kézrekerült tolvaj; még pedig oly módon, hogy bement a műhelybe, hol a nevezett dolgozott és beszélgetés ürügye alatt addig-addig lábatlankodott ott körülötte, míg leakasztotta egy szegről a zsebóráját és asszal aztán szépen kisomfordált. Nyomban el is adta az órát egy jó ismerősének s az érte kapott pénzzel, mert már — ugy látszik — több bűn is terhelte a lelkét, megugrott Pécsről és lement Szlavóniába. Mikor az óra eltűntét a káros bejelentette a rendőrségnél, az óra vevője nagy hamar tudott azon és az óra harmadkézen járt már, mikor a rendőrség nyomára jött, hogy kinél van. Így a káros visszakarta jogos tulajdonát, Benzenleitner pedig szintén utban van hazafelé, hogy ugy e lopásért, mint egyéb csejáiért majd a bíróság végezzen vele.

— **(Sötétség a páholyok közt.)** A tegnap esti színházi előadás betéteül vagy tíz percnyi időtartammal programmon kívül gyönyörködött a publikum egy újdonságban, a melynek azt a címet lehet legjobban adni, hogy „Sötétség a páholyok közt.“ A második felvonás elején ugyanis, mikor a halvány megvilágította színtéren az elégedetlen magyarok gyűlésének és Peterdi-Petur igazítja őket az elégtelvévésre a „meráni asszony“-nyal szemben: egy szerre csak kialudt a színpadon a mécses, s mert az egész színházban csak a bejáratoknál volt gyertyavilág, hát teljes sötétségben maradtunk. A függőnyt leboosájtották és Peterdi-Petur „egy pillanatnyi“ türelemre kérte a közönséget, mert az áram — ugy mond — azonnal meg fog indulni. De bizony keresték a hibát, a mi az improvizált sötétséget okozta, vagy tíz percig, a mely idő alatt némely jókedvű habitűk nagyon is érthető képletes hangokon fejesték ki azt a nosztalgikus, hogy — szabad a csók! Végre nagy sokára csakugyan megindult az áram és lőn világosság, mit a közönség egyforma megkönnyebbüléssel köszöntött s meg is éljenzett. De ez az éljen nem a villanyvilágítás berendezőjének szólt.

— **(Nem kell neki a munka.)** Est valotta csavargó életmódja okául egy szomszéd faluba való suhane, a kit ma éjjel tartóztatott le a rendőrség kint a Mezeses környékén. A nem épen meleg éjszakában egy gödörben husta meg magát; ott aludta álmát, mikor a rasiát tartó rendőrök rábukkantak. Természetesen felrásták horkolásából és bevitték a kóterba, a honnan ma a rendőrbiztos elé állítatván, kereken kivágta ott, hogy nem szeret dolgozni. Esért szökött meg a falujából, ezért jött be Pécsre, itt a nagy városban jobban remélvén, hogy dolog nélkül is megélhet kényelmesen; ezért nem is törekedett arra, hogy valahol munkát kapjon és szállásra tegyen szert, ezért hagyta végre magát — elfogatni is, a mint mondta, mert nem aludt, s ha akarta volna ugy elillan a rendőrök elül, hogy azoknak a szomok koppan tőle. A munkát gyűlölköző csavargót visszatoloncolják falujába; hanem előbb utána nyomoznak, nem-e követett el itt valami kriminális dolgot, a miért egész téle szállást lehetne neki adni a — börtönben. Ő volna különben az, a ki egy cseppet sem bánna azt, mert akkor legalább nem kellene neki dolgozni, csak ha — muszáj.

— **(Piroska álma.)** Mád I Piroksa szobacicus egyik uriházban. Mint ilyen, sok szép fiatal

urral köt ismeret-éget, a kik megcsipentik a puha állacskáját és megszorogatják a kis kesecskéjét, mikor egy kis pántlikára valónak a kezébe csusztatása mellett kérdezik tőle, hogy — egyedül van-e itthon ő nagysága, az ő bájokban gasdag uradja? Nem csoda tehát, ha Piroksa estőnkint ábrándokat sző arról, hogy ha ő is — nagyságos asszony lehetne, mi mindent fogna csinálni. Ezek az ábrándok aztán álmodtatnak vele furcsa dolgokat. Tegnap este is furcsát álmodhatott, mert ugy tis óra után egyszerre csak felrántotta a szobája ablakát, mely az utcára néls és — kiugrott rajta csak egy csipkés fehér ingvállban, meg piros, fodros alsósoknyában. Szerencsére az ablak nem volt igen magas és így csak a térdeit horzsolta meg egy kisé, mikor a kövesetre leesett. S a mint segítségére sietett egyik két késő esteli járókelő a kérdésték tőle, hogy mért tette ezt, így felelt:

— Nagyságának álmodtam magam. És a nagyságos ur meg akart fojtani, ha meg nem mondom, hol voltam tegnap délután!

Piroskát mindenki sajnálta a rossz álma miatt; de még jobban a nagyságos urat!

— **(Névmagyarosítás.)** Róth Márton és Róth Ignác kaposvári illetőségű budapesti lakosok Rózsára változtatták a nevüket belügyminisiteri engedéllyel.

— **(A ki Kossuthot kikísérte.)** A multkor, midőn Kossuth Ferenc Gyulára érkezett, a vonatnál történt fogadás után egy öreg ember, névszerint Püspöki Ferenc gy. vári lakos, a Kossuth Ferenc kocsijának hátulját megfogta és a nagy sárban ugy kísérte a kocsi, mire Kossuth figyelmes lett és kérdezte, hogy:

— Mit akar öregem, talán akar valamit mondani?

— Nem én nagyságos ur — volt a válasz.

— Hát akkor üljön fel a kocsiára.

— Azt nem tesszem kérem!

— Már mért ne tenné öreg, hiszen a kocsi elfér és gyalog pedig nem bir bejönni — és a kocsiját Kossuth megállította.

— Nem ülök én azért még sem fel, mert a nagyságos ur édesapját 48-ban kikísértem, az ő fiát pedig most bekísérem.

Kossuth Ferenc az öreg szavait szives készséggel köszönte meg.

— **(A nagy leány baja.)** A rendőrségnél ma reggel egy fiatal, sokogó leány jelent meg. Timár Évi volt, a kit azért citáltak meg, mert saját maga végzett korrekurát a cselédkönyvében.

— Timár Évi, hogyan mertél hamisítani, mikor jól tudod, hogy ezért megbüntetnek? — kérdezte a rendőrkapitány.

A leány megresszent. Csuklás fogta el és csak hebegve tudott válaszolni.

— Kérem aláasan — rebegte — Isten látja a lelkemet, hogy a Feri az oka. Azt mondta, hogy nem tudna olyan leányt csókolni, a ki már elmúlt tizenhat éves. Én pedig már tizenhét éves vagyok, kapitány ur, de azért nagyon szeretem a Ferit...

A kapitány mosolygott és elbocsájtotta. A leány visszafordult:

— De kérem szépen, ugy-e nem mondják meg a Ferinek, hogy már elmúltam tizenhat éves?!

— **(Van-e páciens?)** Egy ur találkosik a házi orvosával az utcán, aki gondolatokba merülve, lassan bandukol.

— Jó reggelt doktor ur!

— Van eszerencsém. Jó reggelt kívánok. Hogy és mint?

— Köszönöm, nincs semmi baj. Hát maga?

— Csak vagyunk.

— Van-e sok páciens?

— Dühöng az egésség uram! Kevés a betegem! — adja a választ resignálva az orvos.

— Lehetetlen, hiszen most olvastam, hogy kitűtött a sertesvész!...

Művészet, irodalom.

Bánkban. Katona József születésnapja évfordulóján mi volna a magyar drámairodalom e nagy hallhatatlanja emlékének megünneplésére méltóbb, mint eszirehozni az ő egyetlen, de csak feltűnő nem mulható drámai remekét, hogy látva Petur bán elégedetlenségét, hallva Tiborc panaszeit, átkozva Bánk megmérhetetlen vesztését, sajnálva Melindát, megvetve Ottót Biberachchal együtt és megutálva Gertrudis örült hatalomvágyát — visszaemlékezzünk arra a vesztésre, mely Katona József korai halálával nemzeti irodalmunkat érte és elmondjuk mi is Bánk bánról: „Nincs a teremében vesztés, csak mi, nincs árva más, csak a mi — drámairodalmunk!“

Bánk bánt Mészáros Lajos játszotta. Én mindjárt hozzátéhetjük, hogy oly igazi művészettel, átgondolt tudással és átérzett gondolkodással, a mi vidéki színpadon ritkaság számba megy. Ugy masszja,

mint minden lépése, mozdulata méltó volt Bánkhoz Magyarország nagyurához, a ki királyi büszkeséggel és királyi önérettel harsogja ép úgy a lázadó Petúrhos, mint a büszke Gertrudishez:

„Maga parancsol Ende, a király! Mészárosnak ha est a művészi alakítását kellőleg méltatni akaróknak, nem lenne elég hosszúra szabható referéndánk; mert szerepének úgy legcsekélyebb nűanszeit, mint legkimagaslóbb pontjait egyaránt a kellő és felül alig multható művészettel adta. Mégis csak azt konstatáljuk, hogy nyílt színen is számtalanszor kapott tapaszt; felvonások után pedig kihívták háromszor-négyszer is. És végül azt, hogy alig maradt egy szép női szem is könnyek nélkül szerepe drámai résseinél. A mi, azt hisszük, minden dicséretnél többet ér.

Melindát R. Balogh Etel adta. Balogh Etel a szó legesebb és legigazabb értelmében művésznő és ő nehéz, sok tanulmányt, nagy érzést és erős fizikai erőszertet kívánó szerepkörében. S játéka hatását legjobban azzal méltathatjuk, hogy az ember szinte remegve nézte, hogy nem-e török meg az a gyenge női test az ábrázolt, nem! ártérett kinok és szenvedések hatása alatt.

Tiborc Dezséry volt. Ez a kitűnő komikus bizonyára az extrém hatások bebizonyítása céljából vette szerepei közé ezt a régi kori szociálista parasztot és megjátsszotta úgy, olyan erővel és igaz művészi tudással, hogy bizony könyveket tudott csalni szemünkbe ő, a ki máskor úgy megkacagtat bennünket.

Petur bánt Peterdi játszotta, elismerésre méltó hévvel és nagy sikerrel; Mikhál Bognár és Simon bán Rónai Gyula volt. Follinus Biberach alakításában minden művészi tudását érvényre juttatta ugyan, de ehhez a nemcsak finom cselszövő, de ha kell, vad és háborgó udvaronchoz nem rendelkezik erős hanganyaggal. Balla Ottó szerepét csaknem egészen elejté; ép így volt Somogyiné Gertrudissal. A királynői alak, a királynői fény megvolt ugyan nála, de játéka halavány volt oly annyira, hogy semmikép se ismertünk benne arra a Gertrudisra, ki egy világot szeretne uralma alá hajtani, de azért családjá kedvéért minden gyalázatos tette re képes Igen illő szerep lett volna ez K. Breznay Annának; hiszen eddig is ily zsánerű alakításokkal mutatta ki művészetét. Polgárné igen szépen adta Isidorát; a rendezés, díszletek sikerültek voltak s az előadás egyik felejthetetlen estéjévé lett színháslátogató közönségünknek, mely különben egészen meg is tölté a házat. (→)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. hó 12-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A jövő évi költségvetés folytatolagos tárgyalásánál ma felszólaltak Szluha István és Molnár László, mindketten a költségvetés ellen beszélvén.

Kossuth Ferenc tartott ezután nagyszabású és hatásos beszédet, mely a 67-es alapot kárhosszította. Kifejté, hogy a kiegyezésben nincs meg az egyenlőség, a paritás sem pénzügyi, sem erkölcsi téren. Ki állíthatná azt, hogy talán a hadseregben meg van ez a paritás, holott a magyarság el van nyomva, magyar érdekek figyelmen kívül hagyva minden a közös hadsereget érdeklo dologban. Mindezek után bizalmatlanságát fejezi a kormány iránt és hozzájárul Helfy Ignác határozati javaslatához.

Kossuth után Szalay Imre, Mérey Lajos és Ragályi beszéltek még, mind a hárman a költségvetés ellen.

TÁVIRATOK.

— **Boris herceg vallásváltoztatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szobranje küldöttsége Szófiában ma nyújtotta át Ferdinánd fejedelemnek a bolgár nemzetgyűlés feliratát, melyben a trónörökös Boris hercegnek az orthodox vallásban való neveltetését kérik. Ferdinánd hosszabb beszédben válaszolt s kijelentette, hogy erős küzdelmet vív az iránt, hogy ősei vallását elhagyva fiát az orthodox hitre kereszteltesse. Reméli azonban, hogy a nehézségeket rövid időn elháríthatja s addig is tudomásul veszi a szobranje feliratát.

— **Egy orsz. képviselő halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Prileszky Tádé, a pozsonymegyei Stomfa választókerület orsz. képviselője meghalt.

— **Függetlenségi pártértekezlet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kossuth

Ferenc lakásán tegnap a függetlenségi párti orsz. képviselők értekezletet tartottak. Az értekezlet eredményét azonban egyelőre titokban tartják.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. — Lapunk olvasói közül többen intéztek már hozzánk kérdést, hogy mért nem közzöljük lapunkban rendszeresen a színlapot, tették pedig ezt a kérdést többen szemrehányólag, mert a színlapnak minél szélesebb körben való terjesztése a színgazgatónak érdekében állván. abban a véleményben vannak, hogy nem tanusítunk elég előzékenységet az igazgató iránt, a mikor a színlap-közlést elmulasztjuk.

Felvilágosításul ezekre a kérdézősködésekre azt válaszolhatjuk, hogy ha előzékenység hiányáról egyáltalán szó lehet, nem mi vagyunk azok, a kiket e részben szemrehányás érhet, mert mi már többször írásban is felkértük Somogyi igazgatót, hogy a színlapot a megelőző nap délutánján közlés végett rendelkezésünkre bocsátani sziveskedjék, de hát

eredménytelenül, mert — ugymond — a masnapi színlapot ő is sokszor csak este kapja meg az előadás alatt. Kérelmünk megtagadásának valódi okául azonban ezt annál kevésbé fogadhatjuk el, mert a masnapi színlap szedés végett már a délelőtti órákban a nyomdába kerül; a mikor tehát a színháznál azt a csekély fáradságot is sajnálják, a melylyel egy kivonatos kézirati példánynak hozzánk való juttatása járna, akkor azt kell hinnünk, hogy az igazgató olvasóközönségünknek színháslátogatására nem reflektál, mert különben ily kivonatos kézirati beküldésével iparkodnék minket abba a helyzetbe hozni, hogy közönségünket az előadandó darabok s a szereplő színészek felől eleve tájékoztathassuk, de hát még a heti műsort sem kapjuk meg. A „Magyarország“nál is délután van már lapzárta s mégis közli a masnapi színlapokat, a mi szintén csak kéziratok beküldése mellett történhetik. Ugy látszik, a budapesti színházak jobban rászorultak.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések:

Konkolyozók (trieurók)

minden gabonanem osztályozására

Graepel Hugó
gépgyárosnál

Budapesti, V., Külső váczai-ut. 46.

Mintegy 10 kgr. gabonaminta beküldése esetén különleges trieur készíttetik.

Eladó amerikai szőlővesszők.

3000 sima vessző Portalis (nagylev.) 1000 „ 10.—
2000 gyökeres vessző „ „ 1000 „ 20.—

eladó Gyulay Péternél, Pécsen Árpád-utca
55. szám alatt.

Hirdetések jutányos áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-

féle

valódi tisztított

DORSCH MÁJOLAJ

(törvényesen védett csomagolásban)

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősitését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását valamint általában a vér tisztítását el akarja érni — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker. Heumarkt 3. valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszerárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia, Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS, BÉCS,
III/3. Heumarkt 3.

Utanzatok hatóságilag nyomoztatnak.